



הכשרה שנתית לפסיכולוגים ועו"סים קליניים בגישת 'הסמכות החדשה'

ההכשרה מיועדת לפסיכולוגים לאחר שנת התמחות ולעובדים סוציאליים המטפלים בילדים ו/או בעלי ניסיון בהדרכת הורים. ההכשרה תציג את ארגז הכלים הטיפולי של המרפאה לסמכות הורית המבוסס על עקרונות 'הסמכות החדשה'. מודל הטיפול הינו אינטנסיבי, עוצמתי וממוקד, ומחייב לפיכך הכשרה מקצועית, כמו גם מומחיות ואחריות. ההכשרה מתמקדת הן בהקניית הידע המושגי והתיאורטי עליו מבוססת הגישה והן מאפשרת התנסות ישירה בעבודה עם הורים בשיתוף עם מטפל מוסמך בגישה, במסגרת הפרקטיקום.

רקע

במרפאה לסמכות הורית אנו עוסקים מאז שנת 2004 בייעוץ ממוקד להורים אשר לילדיהם בעיות התנהגות, בעזרת מערך של כלים טיפוליים ייחודיים אשר פותחו במסגרת המרפאה בשיתוף עם פרופ' חיים עומר מאוניברסיטת תל אביב. משנת 2012 אנו עוסקים בהוראת הגישה הטיפולית לאנשי מקצוע מתוך הבנה שלגישה הטיפולית יש חשיבות אדירה עבור הורים ומטפלים רבים, וברצוננו להפיץ ולהנגיש את הכלים האיכותיים שפותחו אצלנו. עד כה, המרפאה הציעה השתלמויות קצרות בלבד המעניקות למידה בסיסית של הכלים הטיפוליים. במהלך השנים משתתפי השתלמויות ביקשו מאיתנו שוב ושוב להעמיק את הלמידה בגישה הן בעזרת הרצאות תיאורטיות נוספות והן בשילוב תהליך פרקטיקום המאפשר מגע ישיר עם מטופלים ולמידה מקרוב ממטפל מוסמך בגישה. לאחר שהרצנו מספר פיילוטס רלוונטיים אנו גאים לשתף אתכם בהכשרה השנתית הראשונה בגישת הסמכות החדשה אשר תצא לדרך בנובמבר 2019. ההכשרה כוללת עשרים ושבעה מפגשים ובהם הרצאות בסיס, סימולציות לתרגול, הרצאות מתקדמות וכן השתלבות מובנית בתהליך פרקטיקום שיתקיים במסגרת המרפאה. זוהי ההכשרה המקיפה ביותר בגישת הסמכות החדשה ובוגריה יקבלו תעודת מטפל מוסמך בגישה מטעם מרכז שניידר ומרכז הסמכות החדשה. כמו כן, למשתתפים בודדים מתוך ההכשרה תינתן האפשרות להשתלב בצוות המקצועי האיכותי של המרפאה לסמכות הורית בשניידר, כמטפלים מן המניין.

מבנה ההכשרה ואמצעי הלימוד

ההכשרה מתקיימת בקבוצה קטנה של 6 עד 14 משתתפים ונמשכת 27 מפגשים בני 4 שעות אקדמאיות כל אחד, סך הכל 108 שעות אקדמאיות. בהכשרה ילמדו באופן מעמיק כל אחד מן האמצעים הטיפוליים: צמצום הסלמה, הכרזה, התיישבות, פגישת תומכים, פעולות תיקון ועוד באופן מפורט הכולל דוגמאות קליניות. בנוסף, המודרכים מתרגלים ומתנסים באמצעי זה על ידי סימולציות בהנחיית הצוות המדריך. סימולציות אלו מאפשרות לרכוש מיומנות רבה ליישום השיטה בפועל, עוד לפני המפגש הישיר עם מטופלים. משתתפי ההכשרה יקבלו את הפרוטוקול הטיפולי של המרפאה לסמכות הורית, הכולל דפי הנחייה שניתן למסור להורים.

נושאים מרכזיים בהכשרה

- יצירת מוקד אפקטיבי לטיפול קצר מועד גם במצבים של דינמיקות משפחתיות מורכבות
- לימוד מפורט ותרגול של כלים שונים - "הכרזה", "התיישבות", "גיוס תומכים", "פעולות תיקון" ועוד
- הדגמת טיפול ממוקד בבעיות התנהגות כגון אלימות, שימוש יתר במחשב, סרוב ללכת לבית ספר ועוד
- השגחה הורית כמודל אינטגרטיבי להתמודדות מול דילמות הוריות בתקופתנו
- צפייה במפגש חי עם הורים תוך למידת ראיון ממוקד על פי גישת 'הסמכות החדשה'
- התאמת הסמכות החדשה למצבים קליניים ספציפיים כמו נערות בסיכון, הפרעות אכילה ואיומים אבדניים
- הדרכת צוות חינוכי בגישת הסמכות החדשה והנחייתם ליישום הכלים הטיפוליים במסגרת ביה"ס



המרפאה לסמכות הורית

פרקטיקום: חלק מהותי מההכשרה השנתית הינו תהליך הפרקטיקום, המאפשר הצטרפות לטיפולים המתקיימים במרפאה לסמכות הורית בהובלה של פסיכולוג מוסמך. זהו מערך ייחודי בו מתאפשר למודרכים לצפות במטפל מנוסה מדריך זוג הורים, לעבוד עימו כצוות וללמוד באופן אקטיבי ואפקטיבי כיצד עקרונות הגישה מותאמים בתוך טיפול קליני. המודרך ישוחח עם ההורים פעמיים בשבוע בטלפון ויסייע להם ליישם את המלצות הטיפול.

ההדרכה על הפרקטיקום: תתקיים במסגרת שעות הלימודים בימי שלישי בבוקר עבור קבוצה קטנה של 6-8 משתתפים. במסגרת ההדרכה, המודרכים ישותפו בעקרונות התהליך הטיפולי בו הם לוקחים חלק ויקבלו הכוונה מעשית לניהול השיחות עם ההורים. כמו כן במסגרת ההדרכה יתקיים דיון קליני מעמיק סביב כל מקרה טיפולי (אבחנות אפשריות של הילד, פתולוגיה משפחתית, התמודדות עם התנגדויות הורים ועוד). מניסיונו, הדרכות אלה, הכוללות גם חשיפה למקרים טיפוליים של משתתפים נוספים, הינן מרתקות ומעמיקות את הלמידה והביטחון לפעול בהתאם לגישה.

חובות הפרקטיקום:

- הצטרפות לתהליך טיפולי אחד, מתחילתו ועד סופו, כאשר משך הטיפול הינו 5-14 פגישות. אם משתתף הצטרף לטיפול שהסתיים לאחר 4 פגישות או פחות, הוא ישובץ לטיפול נוסף.
- הגעה לכל הפגישות הטיפוליות וסיכום כל מפגש טיפולי בקצרה. הטיפולים מתקיימים אחת לשבוע ביום קבוע בשעות אחה"צ, הערב או יום שישי. לא מתקיימים טיפולים ביום שלישי אחה"צ.
- לקיים 2 שיחות טלפון בשבוע עם ההורים. משך כל שיחה 20-40 דקות. השיחות יתקיימו בימים ושעות קבועים יחסית המתאימים הן למשתתף והן להורים. חשוב להדגיש כי מרבית ההורים מבקשים לשוחח בשעות הערב המאוחרות ואנו מעוניינים לכבד זאת.
- לסכם כל שיחת טלפון באופן מפורט ולשלוח למטפל.
- כתיבת סיכום טיפול על פי פורמט קיים והכנת מכתב סיום להורים בעזרת הנחיות מהמטפל.

צוות המרצים: בראש צוות ההכשרה עומד עידן עמיאל, פסיכולוג קליני ומנהל המרפאה לסמכות הורית. צוות ההכשרה מורכב מפסיכולוגים מוסמכים, כולם בעלי וותק רב בטיפול בגישה, חלקם מטפלים במרפאה לסמכות הורית וחלקם מרצי חוץ (פרוט בהמשך). את ההכשרה מלווה בכל המפגשים פסיכולוגית המרכזת את ההתנהלות האדמיניסטרטיבית והאקדמית ונותנת למשתתפים גם מענים פרטניים במידת הצורך.

פורום ההכשרה: המשתתפים יצטרפו לפורום אינטרנטי סגור, בו יועלו מצגות הקורס, דפי מידע ויתאפשר המשך דיון על הנושאים שעלו בהכשרה.

קהל היעד: ההכשרה מיועדת לפסיכולוגים לאחר שנת ההתמחות הראשונה ועובדים סוציאליים קליניים בלבד, בעלי ניסיון בהדרכת הורים. מקרב המשתתפים, שניים או שלושה יוכלו בהמשך להצטרף כמטפלים מן המניין המרפאה לסמכות הורית, לשיקול דעת הצוות המדריך.

תעודה: בסיום ההכשרה תינתן תעודת "מטפל מוסמך בגישת הסמכות החדשה", מטעם מרכז שניידר ומרכז הסמכות החדשה. קבלת התעודה מותנית בנוכחות של 80% לפחות מהמפגשים והשלמת כל חובות הפרקטיקום.

תאריכי ההכשרה השנתית: 12.11.19-16.6.20 – ימי שלישי בין השעות 9:00-12:30 (ל"ז מפורט ישלח למתעניינים)

עלות ההכשרה: 9,600 ₪

מיקום ההכשרה: מרכז שניידר לרפואת ילדים, רח' קפלן 14, פתח תקווה

ראיון קבלה: הצטרפות להכשרה מחייבת ראיון קבלה. הראיון יתקיים במרכז שניידר.

עלות ראיון קבלה: 300 ₪ (במידה והמועמד נדחה יוחזר כספו).

למידע מקצועי, להתייעצות ולקביעת ראיון קבלה: ניתן ליצור קשר עם גלית זיגמן נחמיאס, פסיכולוגית קלינית,

במייל galit@newauthority.org.il או בטלפון 058-7372999.



פרוט חלק מנושאי ההכשרה השנתית

● התנגדות לא אלימה – רקע תיאורטי ומושגי יסוד

בהכשרה ילמדו יסודות 'ההתנגדות הלא אלימה' והרציונל המבנה מודל זה בעבודה עם הורים. יוצג המעבר מעקרונות ההתנגדות הלא אלימה המוכרים במישור הפוליטי – חברתי לעקרונות של עמדה הורית נוכחת במערכת יחסי הורה ילד. יובהר גם כיצד ניתן לצאת למאבק עוצמתי וערכי מול הקצנת התנהגות הילד מתוך עמדה של שליטה עצמית במטרה להמנע מניסיונות לשלוט באופן כוחני על התנהגות הילד.

● סמכות חדשה – רקע תיאורטי ומושגי יסוד

מושג 'הסמכות החדשה' מאפשר לפתור דילמה מרכזית בעניין הסמכות: כיצד תיתכן סמכות ערכית, יעילה וקבילה בחברה חופשית ופלורליסטית? השגחה הורית היא למעשה דרך פעולה יעילה המאפשרת לאנשי מקצוע לסייע להורים ולאנשי חינוך למצב את סמכותם תוך גיבוש והפנמת עמדה ערכית עם ומול מורכבות עולמם וקשייהם הרגשיים של ילדים ובני נוער כיום.

● תהליכי הסלמה – הסלמה הדרגתית והסלמה משלימה

בחלק זה יוצגו גורמי הסלמה ועקרונות למניעתה. מערכת יחסי הורה-ילד מובילה לא פעם לעימותים והסלמות מיותרות הניתנים למניעה תוך שימוש בעקרונות כגון השהיית תגובה ("יש להכות בברזל כשהוא קר!"); שימוש ב"סימניה" וטכניקות לשליטה עצמית במקום ניסיונות כוחניים לשליטה על התנהגות הילד. הבנת תהליכים אלו מאפשרת מימוש יעד מרכזי בייעוץ: לא להסלים ולא להיכנע.

● טכניקות וכלים להבניית נוכחות הורית תוך שימוש בהתנגדות לא אלימה

חלק זה מהווה את מוקד ההכשרה ובו יוצגו אמצעי פעולה המוצעים ע"י המטפלים להורים על מנת להניע ולקדם את הטיפול או ההדרכה. חשוב להבין כי הורים וגם מורים ואנשי חינוך חשים לא פעם חוסר אונים מול התנהגות הילד/ה ולכן זקוקים לטכניקות תגובה קונקרטיות וממוקדות. הטכניקות ילוו בהסבר ודוגמאות ויתורגלו ע"י המשתתפים בסימולציות. להלן מס' טכניקות שיוצגו: הכרזה, התיישבות, גיוס תומכים, פעולות תיקון, סבב טלפונים, נוכחות בשטח.

● השגחה הורית

בחלק זה של הסדנא יוצגו רמות השגחה שונות המאפשרות להתאים את רמת ההשגחה של המבוגר לרמת הסיכון של הילד. יובהר כיצד מתקשרת ההשגחה המורכבת בילד מתבגר להשגחה הספונטאנית של האם על התינוק, כמו גם כיצד משתנה ההשגחה עם גדילת הילד. כמו כן, יוצגו נושאים מרכזיים הקשורים לדילמות הוריות נפוצות בתחום ההשגחה, כגון: השגחה ושליטה, השגחה ובילוש, השגחה ופרטיות, השגחה ואמון.

● סמכות חדשה בבית הספר

יש חשיבות רבה ליכולתם של הורים, כמו גם אנשי חינוך להתמודד עם הקצנת התנהגות תלמידים בבית הספר. בקורס יוצגו בקצרה גם תוכניות התערבות, בהובלת המטפל, להתמודדות עם בעיות משמעת והתנהגות של ילדים במסגרת בית הספר. נתמקד באופן בו ניתן לגייס הורים ומורים ולקיים מפגש בבית הספר עם ההורים והצוות החינוכי, מפגש המאפשר ברית עבודה אפקטיבית והכרזה על דרכי פעולה והתמודדות חדשה מול התנהגות התלמיד.



צוות ההכשרה

צוות ההכשרה כולל פסיכולוגים ועו"סים מוסמכים המטפלים במרפאה לסמכות הורית ומספר מרצי חוץ.

- **עידן עמיאל** – פסיכולוג קליני, מהנדס תעשייה וניהול ומנהל המרפאה לסמכות הורית במרכז שניידר לרפואת ילדים. עידן עבד למעלה מעשור עם פרופ' חיים עומר כשותף בכיר בפיתוח מודל 'הסמכות החדשה' וכמדריך הצוות המקצועי במרכז שניידר העובד עפ"י עקרונות הגישה. מרבית זמנו מוקדש כיום להפצת עקרונות גישה זו בציבור הרחב ובקרב אנשי מקצוע בתחום ההורות והחינוך בארץ ובאירופה.
- **גלית זיגמן נחמיאס** – פסיכולוגית קלינית וסגנית מנהל המרפאה לסמכות הורית. עוסקת בפיתוח תכני הדרכה עבור הכשרות בישראל ובאירופה. בעלת ניסיון בהתאמת המודל להדרכה להורים לילדים חולי סכרת וילידים עם שימוש יתר במסכים ובאינטרנט. כמו כן, גלית עוסקת בטיפול במבוגרים בגישה דינאמית ובגישה קוגניטיבית התנהגותית בקליניקה הפרטית.
- **ד"ר אורי ויינבלט** – פסיכולוג קליני, מנהל מכון מראות. אורי פיתח עם פרופ' עומר את עקרונות הטיפול המוצגים בספר 'שיקום הסמכות ההורית' כמו גם את מודל ההתנגדות הלא האלימה המהווה בסיס לגישת 'הסמכות החדשה'. אורי מדריך בהתאם לעקרונות אלו הן בארץ והן באירופה ועבד מספר שנים בארה"ב ביישום הגישה גם בטיפול זוגי ומשפחתי.
- **ד"ר איריס שחר לבאי** – פסיכולוגית קלינית במחלקה לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר. במסגרת עבודת הדוקטורט שלה באוניברסיטת בר אילן חקרה את התרבות הדיגיטלית והשפעת השימוש באינטרנט על ילדים ומתבגרים. איריס עבדה במרפאה לסמכות הורית, הן בתפקידי מחקר ופיתוח והן בהדרכת והכשרת צוות התומכים הטלפוניים.
- **מיכל הרבסמן** – פסיכולוגית קלינית. עבדה במסגרת המרפאה כמטפלת וכמדריכה. בעלת ניסיון בהתאמת מודל הסמכות החדשה להורים לילדים הסובלים מחרדה ובהפעלת הגישה במוסדות אשפוז ופנימיות בישראל ובאירופה. מיכל עובדת עם ילדים מפנימיות והחינוך המיוחד.
- **טל מימון** – עובד סוציאלי קליני עם התמחות בילדים ונוער. טל מטפל במרפאה לסמכות הורית ומרצה בפני צוותי הוראה בקורס ביחידה לפיתוח מקצועי באוניברסיטת בר אילן ובהשתלמויות מוסדיות בבתי הספר. טל מלווה הורים וצוותים חינוכיים בכלים להבנה, מניעה והתמודדות עם בעיות התנהגות.
- **עינת סטולר** – פסיכולוגית בהכשרה קלינית בצוות המרפאה. בעבר עינת היתה תומכת טלפונית במסגרת המרפאה. עינת מפתחת מודל טיפולי להתמודדות של הורים עם סוגיות הקשורות למיניות ופגיעה מינית של נערות. בעלת ניסיון בעבודה עם ילדים המאובחנים על הספקטרום האוטיסטי. כמו כן, עינת מטפלת בגישה דינאמית בילדים, נוער ומבוגרים במרכז לבריאות נפש ת.ל.מ ובקליניקה פרטית.
- **ולריה טרגובנקו** – פסיכולוגית בהכשרה קלינית בצוות המרפאה. ולריה היתה בעבר תומכת טלפונית במרפאה, ולאחר מכן במשך מספר שנים היתה מדריכה ורכזת התומכים הטלפוניים. כמו כן, ולריה מטפלת בגישה דינאמית וקוגניטיבית-התנהגותית בילדים במרפאה לבריאות הנפש של קופת חולים כללית באשדוד.
- **עפרי בכר** – פסיכולוגית קלינית בצוות המרפאה. מפתחת מודל טיפולי המיועד להתמודדות עם סרוב ילדים ללכת לבית הספר תוך יישומו בבתי ספר במסגרת קהילתית. כמו כן, עפרי פסיכולוגית ילדים במרפאה לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר ובקליניקה פרטית.
- **ניצן ליפשיץ** – פסיכולוגית קלינית במרפאה הכללית בשניידר. בעלת ניסיון רב שנים ביישום והדרכה בגישת הסמכות החדשה, בין היתר במחקר, הדרכות הורים, הדרכות אנשי מקצוע, הדרכות בגני ילדים וניהול פורומים באינטרנט. בעלת עניין וניסיון ספציפיים באדפטציות המודל לתחום הגיל הרך.
- **אפרת בלשן** – פסיכולוגית בהכשרה קלינית בצוות המרפאה. בעבר אפרת היתה תומכת טלפונית במסגרת המרפאה. כמו כן, אפרת פסיכולוגית במרפאה להתמודדות עם מצבי לחץ במרכז שניידר בגישה קוגניטיבית-התנהגותית וכן מטפלת בגישה דינאמית במרכז לבריאות הנפש "הארבעה" בתל אביב.
- **דנה בלומברג שדה** – פסיכולוגית בהכשרה קלינית בצוות המרפאה ובמרפאה הכללית בשניידר. מטפלת בילדים הסובלים ממגוון קשיים בגישה דינאמית ובגישות ממוקדות.
- **מיקה אופיר** – פסיכולוגית בהכשרה קלינית בצוות המרפאה ובמרפאה הכללית בשניידר. מטפלת בילדים הסובלים ממגוון קשיים בגישה דינאמית ובגישות ממוקדות.
- **צחי כהן** – עובד סוציאלי קליני בצוות המרפאה לסמכות הורית. מטפל בנושא של טראומה במרכז הורים וילדים במבשרת ציון, במרכז לטיפול בפסיכטראומה בפרויקט "מסע שחרור" ומלווה מסגרת לטיפול חוץ ביתי לילדים בסיכון בעמותת אור שלום. כמו כן מטפל בילדים, במתבגרים ובמבוגרים ועוסק בהדרכות הורים בקליניקה פרטית בפתח תקווה ובמבשרת ציון.